

Warbirds - flyveøgler i luftkamp med jagerfly

Anmeldt ph.d. Jesper Milàn, Institut for Geografi og Geologi, Københavns Universitet og Museumsinspektør i Geomuseum Faxe/Østsjællands Museum

Fortidsmonstre har altid optrådt flittigt i action- og gyserfilm, hvilket der gennem tiden er kommet mange gode og knap så gode resultater ud af. Blandt de mest vellykkede kan nævnes Jurassic Park-trilogien, hvor et højt ambitionsniveau og et astronomisk budget skabte de til dags dato mest livagtige rekonstruktioner af dinosaurer, der endnu er set på film. Imidlertid har b-filmsbranchen også i stor grad kastet sin kærlighed på fortidens dyreliv med mildest talt blandede resultater.

Et af de nyeste skud på stammen er filmen *Warbirds* – en Sci-Fi Channel Produktion fra 2008, der af indlysende grunde aldrig er blevet vist i en biograf noget sted i Verden, men som vi nu har muligheden for at "nyde" på DVD.

Handlingen

Filmen udspiller sig under Anden Verdenskrig i Stillehavet. En flok japanske soldater støder på en hule fyldt med store æg under arbejdet med at befæste en ø. Man følger dernæst en B-29 bombeflyver, der er på tophemmelig mission over Stillehavet. Besætningen på flyet er unge smukke kvinder alle med perfekt hår og skarpt aftegnede læbestift. Med på flyet er også en gruppe soldater, der bevogter den hemmelige last i flyets lastrum. Under et tordenvejr bliver flyet angrebet af flyveøgler, der river hul i skroget og sætter motorerne i brand, så flyet må nødlande på en lille japansk besat ø. Imidlertid er der kun få soldater tilbage, der hurtigt overgiver sig. Det viser sig, at de æg, der blev fundet i filmens begyndelse, er flyveøgleæg, der nu er udklækket til en blodtørstig flok af flyveøgler, der nådesløst jager og nedlægger alt, der rører sig på øen. Imens besætningen forsøger at reparere bombeflyet, så den tophemmelige mission kan fuldføres, forsøger de unge kvindelige piloter flere gange at flyve efter forstærkninger i nogle efterladte japanske jagerfly, der forefindes på øen,

hvilket hver gang resulterer i voldsomme luftkampe mellem jagerfly og flyveøgler, hvor flyveøglerne vinder hver gang.

Dog er der intet der kan ødelægge den stramme makeup hos de kvindelige piloter. Til sidst lykkes det dog at få repareret bombeflyet, og de sidste 3 overlevende slipper væk ved at benytte det tophemmelige projekt, som bombeflyet indeholder. Hvad det tophemmelige projekt er, skal ikke afsløres her, i det tilfælde at nogen rent faktisk får lyst til at se filmen.

Realistiske fremstillinger ville være bedre

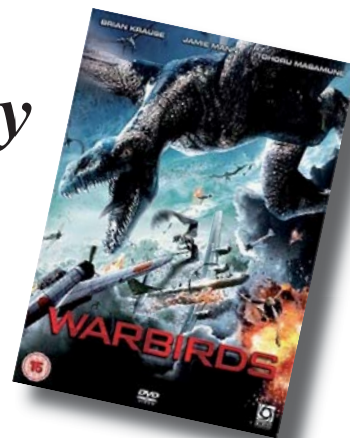
Og hvad er der så egentlig galt med filmen? Smukke kvinder i gamle jagerfly, der kæmper mod fortidsdyr, lyder jo egentligt som et gennemtænkt koncept, der virkelig appellerer til enhver drengerøv, inklusiv undertegnede, der er stor fan af alle tre ting.

Flyveøglerne var en utroligt succesfuld gruppe af flyvende reptiler, der beherskede luftrummet op gennem Mesozoikum, indtil de uddøde ved Kridt/Tertiærgrænsen.

Pterosaurerne i filmen er tydeligvis baseret på en rhamphorhynchid pterosaur. Der findes groft sagt to typer af flyveøgler: *Rhamphorhynchiderne* der typisk havde et kraftigt tandsæt og en lang tynd hale, som endte i en lille rombiformet plade, der måske har været brugt til at styre med. *Pterodactyloiderne* der var haleløse og typisk havde lange slanke hoveder med tandløse "næb" og store kamme oven på hovedet.

Teknisk set bærer filmen meget præg af det lave produktionsbudget. Alle de computergenererede scener med de gamle kampfly er af en kvalitet, der leder tanken hen på et ældre computerspil. Som en munter observation kan det tilføjes, at instrumenteringen i cockpittet på en B-29 bombemaskine har bestået af mere end et rat og et stort ur bag piloterne, som det er portrætteret i filmen. Der er til gengæld gjort en del mere ud af at få flyveøglerne til at se realistiske ud, hvilket faktisk også er lykkedes ret godt i flere tilfælde.

Ideen med at fossile æg findes og udklækkes, er brugt i adskillige film gennem tiden og er selvfølgelig helt umulig. Flyveøglerne i filmen er på størrelse med jagerflyene, hvilket ikke er rigtigt. Ganske vist fandtes der flyveøgler med et vingefang, der kunne matche et jagerfly, men det er blandt de pterodactylide flyveøgler, at alle de store former fandtes. Det er nu imidlertid et

mindre problem set i forhold til andre egen-skaber, som man har tillagt flyveøglerne i filmen. Eksempelvis kan de uden problemer indhente både en Boeing B-29 bombemaskine og de japanske jagerfly, *Mitsubishi A6M Zero*, som har en tophastighed på 650 km/t. En imponerede og ganske umulig hastighed for et så stort dyr, der skal baske med vingerne. Til sammenligning kan verdens hurtigste fugl, vandrefalken, i lodrette dyk komme op på lidt over 300 km/t.

I typisk b-filmstil er der også stor forskel på, hvad der skal til for at dræbe en af flyveøglerne. I en scene kan adskillige mand med maskingeværer på tæt hold ikke forhindre, at en flyveøgle roligt hopper hen og spiser en af dem, mens det i en anden scene er nok med et enkelt skud fra en håndpistol.

Nu kan det jo nok indvendes at man ikke skal ophidse sig så meget over den videnskabelige korrekthed i lavbudget-gyserfilm, men rent pædagogisk er det faktisk et problem, da folk får et helt forkert billede af, hvad en flyveøgle eller andre af fortidens dyr egentlig var, og især hvilken adfærd de har haft. Selv i Jurassic Park-filmene, der ellers havde videnskabelige konsulenter, var alle dyrene udstyret med en næsten menneskelig hævntrøst og indledte enhver jagt med at stå og brøle højt af sit bytte, en adfærd der næppe virker, hvis dyret skal overraske og fange et bytte – hvilket enhver jæger nok vil kunne skrive under på.

Hvis filmmagerne absolut vil gøre sig den ulejlighed at få dyrene i filmene til at ligne faktiske forhistoriske væsener, burde de nok fremstille dem på en realistisk måde. Det kunne sagtens virke i en actionfilm!

Anbefalet læsning:

Milàn, J. & Adolfsen, J.S. 2006. Fortidsdyr i moderne b-film; en kritisk gennemgang. *Varv* 2006(3), 19–26.

Unwin, D. M. 2006. *The Pterosaurs, from deep time*. Pi Press, New York, 347 sider. ■